

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה לפוליטיקה וממשל תשע"ו 2015/16

דמוקרטיה ודמוקרטיזציה

4 נ"ז (סמינר)

דר' גל אריאלי
galariel@bgu.ac.il

המעבר ממשטרים סמכותניים למשטרים דמוקרטיים מצוי במוקד העניין של חוקרי הפוליטיקה. בפרט, אירועי השנים האחרונות במזרח התיכון מעלים את שאלת ההיתכנות של דמוקרטיזציה בהקשרים שונים לעניין הציבורי. עם השנים הוצעו על ידי החוקרים הסברים תיאורטיים מגוונים לגורמי המעבר לדמוקרטיה, לביסוסה ולנסיגתה במקרים מסוימים. התשתית התיאורטית של הסמינר תבסס על ההסברים המרכזיים של תהליכי דמוקרטיזציה. הסמינר עצמו יושתת על ניתוח תהליכי דמוקרטיזציה/נסיגה מדמוקרטיזציה במקרים שונים תוך דגש על הזירה המזרח תיכונית.

דרישות הסמינר:

- נוכחות חובה במפגשים על פי נהלי האוניברסיטה.
- קריאת חומרי הקריאה לקראת המפגשים.
- הגשת 8 דוחות קריאה על מאמרי הקריאה (על פי הנחיות אשר ימסרו בהמשך). **הגשת הדוחות היא תנאי הכרחי לקבלת ציון בסמינר.** על שלוש דוחות קריאה יינתן ציון (15%).
- תרומה לדיונים בשיעור (5%).
- הכנת תמצית והצגה של מאמר לדיון בכיתה (5%).
- רפרט להצגת המסגרת של עבודת הסמינר (10% מהציון).
- הגשת עבודה סמינריונית (65% מהציון).

תכנית הסמינר

תהליכי דמוקרטיזציה – מבוא כללי

Huntington, S. P. 1993. *The third wave: Democratization in the late twentieth century*. Norman: University of Oklahoma press.

Haerpfer, C.W. Benhagen, P. Inglehart, C. Welzel. C. (Eds). 2009. *Democratization*, Oxford: Oxford University Press.

Freedom House 2015 Report

<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/freedom-world-2015>

מה בוחנים ואיך בוחנים: המשגה ומדידה של דמוקרטיה

Michael C. et al. 2011. 'Conceptualizing and Measuring Democracy: A New Approach.' *Perspective on Politics* 9(2): 247-267.

Munck, G. 2009. *Measuring democracy*, Baltimore: Johns Hopkins University Press. 1-37.

Freedom House 2015 methodological section

<http://www.freedomhouse.org/report/freedom-world-2015/>

Varieties of Democracy codes

https://v-dem.net/media/filer_public/17/fe/17fe9954-d9aa-4961-aa73-f967929ebab9/v-dem_codebook_v43.pdf

אריאלי, ג. 2012. הוויכוח על האפיון של ישראל כדמוקרטיה, כדמוקרטיה חלקית או כאי-דמוקרטיה: הערות תיאורטיות ומתודולוגיות. הכנס השנתי של האגודה הישראלית למדע המדינה 2012.

הסברים לדמוקרטיזציה – האתגר התיאורטי

Coppedge, M. 2012. *Democratization and Research Methods*. Cambridge MA: Cambridge University Press.

Haerpfer, C.W. Benhagen, P. Inglehart, C. Welzel. C. (Eds). 2009. *Democratization*, Oxford: Oxford University Press.

Linz Juan J. and A. Stepan. 1996. Problems of Democratic Transition and Consolidation *Southern Europe, South America, and post-communist Europe*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Teorell, J. 2010. *Determinants of democratization: Explaining regime change in the world, 1972–2006*. Cambridge: Cambridge University Press.

Norris, P. 2008. *Driving Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Inglehart, R and C. Welzel. 2005. *Modernization, cultural change, and democracy: The human development sequence*. Cambridge UK: Cambridge University Press.

Fish, M. 2002. Islam and authoritarianism. *World politics* 55(1): 4-37.

Berg-Schlosser, D. 2015. The Emergence of Democracy: Forces and Counter-forces. *Government and Opposition* 50(3): 336-363.

Barbara G. 1999. What do we know about democratization after twenty years? *Annual Review of Political Science* 2: 115-144.

Houle, C. 2014. Ethnic Inequality and the Dismantling of Democracy: A Global Analysis. *World Politics*.

Fish, M. S. and R.S. Brooks. 2004. Does diversity hurt democracy? *Journal of democracy* 15(1): 154-166.

Lijphart, A. 2004. Constitutional design for divided societies, *Journal of Democracy* 15(2): 96-109

Ross, M. 2001. Does Oil Hinder Democracy? *World Politics* 53(3): 325-361

Dunning, T. 2008. *Crude democracy: Natural resource wealth and political regimes*. Cambridge: Cambridge University Press.

לייפסט, ס.מ., קיונג-ריונג, ס. וטורוס, ג'. צ'. 1998. ניתוח השוואתי של התנאים החברתיים הדרושים לדמוקרטיה. בתוך: דמוקרטיה ודמוקרטיזציה. האוניברסיטה הפתוחה.. 50-89.

מור, ב. 1998. המסלול הדמוקרטי לחברה המודרנית. בתוך: דמוקרטיה ודמוקרטיזציה. האוניברסיטה הפתוחה. 31-49.

Ziblatt, D. 2006. How Did Europe Democratize? *World Politics* 58: 311-338.

Sadiki, Larbi, ed. 2014. *Routledge Handbook of the Arab Spring: Rethinking Democratization*. New York: Routledge.

Diamond, L. 2010. 'Why are there no Arab democracies?' *Journal of Democracy* 21 (1): 93-104

Ross, M. L. 2011. Will Oil Drown the Arab Spring: Democracy and the Resource Curse. *Foreign Affairs*. 90(2): 17-21.

Grand, S.R. 2014. *Understanding Tahrir Square: What Transitions Elsewhere Can Teach Us about the Prospects for Arab Democracy*. Brookings Institution Press.

Weyland, K. 2012. The Arab Spring: Why the surprising similarities with the revolutionary wave of 1848?. *Perspectives on Politics* 10(4): 917-934.

Rahman, F.Z. 2013. "Determinants of democracy in the Muslim world." *Polity* 45(4): 554-579.

Benstead, L.J. 2014. Why do some Arab citizens see democracy as unsuitable for their country?. *Democratization* (ahead-of-print).

Malik M. 2015. Democratizing Potential of the 'Arab Spring': Some Early Observations. *Government and Opposition*, 50: 394-419.

Masoud, T. 2015. "Has the door closed on Arab democracy?" *Journal of Democracy* 26(1): 74-87.

Tessler, M., A. Jamal, and M. Robbins. 2012. New findings on Arabs and democracy. *Journal of Democracy* 23(4): 89-103.

Hoffman, M. and Jamal, A. 2014. "Religion in the Arab spring: Between two competing narratives." *The Journal of Politics* 76.3 593-606.